

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy óra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Választások előtt

Budapest, ápr. 18. Bár az eddigi hírek szerint Bethlen István gróf miniszterelnök husvétra szándékozott visszautazni Genovából Budapestre, azonban *egyelőre továbbra is Genovában marad.* Illetékes helyen úgy értesültünk, hogy a miniszterelnököt rendkívül nagy fontosságú tárgyalások tartják továbbra is Genovában, amelyeket megszakítani, vagy elhalasztani éppen állami érdekből lehetetlen. A tanácskozások, amelyeket a miniszterelnök Genovában folytat, kedvező eredménnyel kecsegtetnek. Ezek felelelik nemcsak azokat a kérdéseket, amelyeket a konferencia programjába felvettek, hanem egyéb, az ország érdekébe vágó kérdésekről is tárgyalnak.

A miniszterelnök távolléte miatt valószínűleg újból elhalasztják a kormánypart intézőbizottságának csütörtökre tervezett ülését, és csak akkor fogják megtartani, amikor a miniszterelnök visszatér Budapestre.

Az ajánlási ívek

Az ellenzéki pártok részéről panasz merült fel, hogy egyes vidéki választási székelyhelyeken a helybeli kormányparti szervezetek összevásárolták az összes ajánlási íveket, aminek következtében elűtötték az ellenzéki pártokat az ajánlási ívek megszerzésének lehetőségétől. Az ellenzék jogvédő bizottsága csütörtökön már foglalkozik az ajánlási ügyek kérdésével és az eddigi nyilatkozatok szerint arra lehet következtetni, hogy ebből az ügyből is nagy választási sérelmet akarnak kovácsolni. Ezzel szemben illetékes helyen úgy értesültünk, hogy a kormány már tudomást szerzett az ajánlási ívek összevásárlásáról és a belügyminiszteriumban intézkedtek, hogy *hogyan azokra a helyekre, ahol az ajánlási ívek kifogytak, új ajánlási ívet küldjenek* és mivel a belügyminiszteriumban a készlet már fogyó félben van, 5000 új ajánlási ív kinyomását rendeltek el.

Klebersberg külügyministersége

A kormányhoz is közel álló politikai körökben Klebersberg Kunó gróf belügyminiszter lekötésének lehetőségéről beszélnek. A belügyminiszter lekötéséről korpoltált hírekkel kapcsolatban olyan hírek is elterjedtek, mintha a belügyminiszter a külügyi tárcát venné át. Ezzel szemben kormányparti vezető politikusok állítása szerint a külügyminisztérium vezetésében semmiféle változás nem várható és nem is szükséges, s a külügyministerségről terjesztett hírek teljesen alaptalanok.

Illetékes helyen felhalmazták a MTI-t annak a kijelentésére, hogy egy reggeli lapnak az a híre, mely szerint Klebersberg Kunó gróf belügyminiszter a külügyi tárcát veszi át, minden alapot nélkülöz és teljesen légből kapott.

Gömbös abádszalóki jelölt

A törökszentmiklósi kerületből kiszakított abádszalóki választókerület községeknek 24 tagú küldöttsége jelent meg ma gróf Szapáry Györgynek a pártvezetett díszelnökének vezetésével Gömbös Gyula ügyvezető alelnök-nél. A küldöttség szónoka, Kiss Kálmán föld-birtokos rövid beszéd kíséretében adta át a kerület választóközönségének üdvözlését és köszönetüket tolmácsolta Gömbös Gyulának fáradságot nem ismerő hazafias munkájáért, kérve, hogy fogadja el a kerület képviselőjelöltségét és képviselje továbbra is a kerületet a hazafias buzgalommal és szeretettel, amellyel a múlt nemzetgyűlésen tette.

Válságban a genovai értekezlet

Genova, április 17. Husvét vasárnapján későn este létrejött a békeszerződés Németország és Sovjet-Oroszország között. A breszt-litovszki békeszerződést a versaillesi szerződés köztudomás szerint érvénytelenítette s *csak most állott helyre jogilag a békeállapot a német birodalom és Oroszország között* ezzel a szerződéssel.

Politikai rendelkezéseket egyáltalán nem tartalmaz, csak *gazdasági természetű haldrományok vannak.* Legfontosabb intézkedései a következők:

I. A két kormány megegyezett abban, hogy a német birodalom és a szovjetköztársaság között megindult tárgyalásokat a hadiállapot idejéből származó kérdésekben a következő alapokon fogják szabályozni: a) **A német birodalom és a szovjetköztársaság kölcsönösen lemond a hadiköltségek megtérítéséről és a hadi kárpótlásról, a háborus állapotok által érintett közjogi és magánjogi viszonyokat beleértve.** b) A másik fél hatalmába került kereskedelmi hajók sorsának kérdését a kölcsönösség alapján fogják szabályozni. c) Németország és Orosz-

ország kölcsönösen lemondanak a hadifoglyok ellátási költségeinek megtérítéséről.

II. **A szovjetkormány nem köteles kártérítést adni a szocializáló intézkedések következtében esetleg szenvedett veszteségeikért, természetesen azzal a fenntartással, hogy ebben a tekintetben Németország nem kerülhet hátrányba más államokkal szemben.**

III. A Németbirodalom és a szovjetköztársaság között **azonnal felújítják a diplomáciai és a konzuli összeköttetést.**

IV. A két kormány továbbá abban is megegyezett, hogy az egyik fél alattvalóinak általános jogi helyzetét a másik fél területén, valamint a kereskedelmi és gazdasági viszonyok szabályozását a **legjobb alapon** hajtják végre.

V. A két kormány kölcsönös jóakarattal lesz egymás iránt, úgy gazdasági, mint politikai téren.

VI. Ennek a szerződésnek az első és negyedik pontja ratifikálással, a többi határozat pedig azonnal érvénybe lép.

Ezt az okiratot két példányban állították ki Rappalóban 1922 április 16-án. Aláírás: Rathenau és Csicserin.

Izgalom a német-orosz béke miatt

Az új német-szovjet-orosz szerződés tehát *egygyel megszorította a békeszerződések számát.* Létrejött a **genovai békeszerződés.** Ez helyreállítja a régi viszonyt teljes terjedelmében a két birodalom között és lehetőséget nyújt a diplomáciai és konzuli kapcsolat felvételére, a mely a német birodalom és Oroszország között akkor szűnt meg, mikor Moszkvában meggyilkolták gróf Mirbach követet.

Német részről a szerződés megkötése alkalmából közlik, hogy a *tárgyalások már Berlinben kezdődtek.* A német delegációnak eszeágában sem volt tultennie magát a genovai nemzetközi konferencia keretein és *csak akkor folytatta a Berlinben megkezdett béketárgyalásokat* mikor az antant nagyhatalmak részéről a nemzetközi konferencia keretein kívül *magántárgyalások indultak meg a szovjetdelegációval.* Ennek folytán közvetve feljogosítottak érezték magát Németország, hogy a maga tárgyalásait dülőre vigye.

Hamarosan kitudódott és a szövetséges

A szövetségesek jegyzéke a németekhez és oroszokhoz

Genova, április 18. A Villa Regioban, ahol az olasz miniszterek laknak, ma az öt meghívó nagyhatalom, a kisanant és több semleges állam delegátusai és szakértői egybegyűltek, hogy *megvizsgálják a német-orosz szerződés következtében előállott helyzetet.* A semlegeseket a legutolsó órában vonták be a tanácskozásba.

Az ülés lefolyásáról különböző hírek kerültek forgalomba. *A franciák állítólag a német-orosz szerződés megsemmisítését kérték, mert az ellenkezik a versaillesi szerződéssel.* Az angolok helytelenítették Németország eljárását, de nem vettek tervbe *foganatoslandó rendszabályokat.* Hír szerint az olaszok közlést kerresnek a konferencia megmentésére. Állítólag olyan javaslatot is nyújtottak be, hogy *Németországot zárják ki az első politikai albizottságból,* minthogy ezen bizottság legfontosabb teendője az Oroszországgal való új kapcsolatok megteremtése és Németország már a konferencián kívül megteremtette ezt a kapcsolatot.

Genova április 18. (Havas) A Villa Regioban ma délelőtt tartott tanácskozást, amelyen *elhatározták, hogy a németeknek és oro-*

delegációk körében *kinos fellűnést kellett az orosz-német békeszerződés híre.* Az antanta delegációi úgy vélekednek, hogy e szerződés folytán a **genovai konferencia szempontjából nagyon komoly helyzet állott elő.**

Genova, ápr. 18. A német-orosz szerződés az értekezlet körében *nagy meglepetést és izgalmat keltett.* Az egyezmény különben az orosz delegáció szövegezésében jelent meg. A szövetséges államférfiak azonnal tárgyalni kezdtek arról, hogy *milyen intézkedéseket foganatosítsanak a német-orosz egyezményvel szemben.* Bizottságot alakítottak, amely megvizsgálja, hogy vajjon *ellentétben áll-e a meg egyezés a versaillesi szerződéssel* és ha igen mennyiben.

Genova, április 18. **A ma délutánra kitűzött bizottsági üléseket nem tartották meg.**

Genova, április 18. Csicserin ma délelőtt állítólag hosszabb látogatást tett dr Wirth birodalmi kancellárnál.

szoknak jegyzéket küldenek, Lloyd George igen erőlyes beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy a helyzetért való felelősség a németek és oroszok között megoszlik és mégis inkább a németbirodalmat terheli, amely aláírta a versaillesi szerződést, amelytől Oroszország távolmaradt. Lloyd George állítólag fontolóra vette annak lehetőségét, hogy Németországra nyomást gyakoroljon és elhatározásától eltérítse.

Schanzer a konferencia folytatásának *szükségét hangoztatta* és azon nézetét fejezte ki, hogyha a német-orosz egyezmény szerződő feleinek egyike Genovát elhagyná, bizonyára a már a másik is eltávozna. Lloyd George erre azt felelte, hogy ebben a pillanatban a gyengeség politikája volna a legrosszabb politika.

Genova, április 18. A szövetségesek tanácskozása alkalmával *Barthou élesen kritizálta a német és orosz delegáció kétszínű játékát, amelyet ma a konferencián megismételtek.* Barthou továbbá kijelentette, hogy *nem ves tovább részt az oroszokkal együtt a félhivatalos megbeszéléseken* és megjegyezte, hogy utasításokat kér Párisból.

A semlegesek a békeszerződés mellett

Genova, április 18. A német—orsz szerződés megkötésével kapcsolatban olasz diplomáciai körökből a következő értesítést adták ki:

— A delegátusok körében a német—orsz egyezmény nyomán keletkezett izgalom még nemült el, bár remény van arra, hogy sikerülni fog az akadályokat elhárítani a további tárgyalások előtt. A szövetséges hatalmak és a kisantant államai a német és orosz küldöttség legutóbbi eljárását helytelenítik, míg ez a lépés a semleges államok képviselői között egészen más hatást váltott ki. Ha a konferenciát egybehívó hatalmak a német—orsz szerződésben a nagyhatalmak ellen irányuló erőszakos és provokáló cselekményt látnak, úgy alighanem az a helyzet áll elő, hogy egy olyan feladat merül fel, amely kibogozhatatlannak látszik. A megegyezés meghiusulása óriási veszélyt jelent, mert száz millió embert állít szembe Európa többi részével.

A németek azzal igazolják eljárásukat, hogy őket kizárták a londoni szakértői tárgyalás-

sokból és az a veszély fenyegette őket, hogy az Oroszországgal való megegyezésből teljesen kimaradnak, ha a szövetségesek Oroszországgal, Németország bevonása nélkül szabályozzák azokat a gazdasági és jogpolitikai kérdéseket, amelyeket a németek sürgősen szabályozandóknak tartanak. Végül kijelentik a német delegátusok körében, hogy Németországnak védekezni kell annak lehetősége ellen, hogy a jövőteli kérdésben francia részről támadás érje őket.

Az orosz kiküldöttek meglehetősen zárkózottságot tanúsítanak abban a kérdésben, hogy milyen hatást vonhat maga után a német—orsz szerződés megkötése. Csupán annyit jelentenek ki, hogy Oroszországnak létérdeke a Németországgal való gazdasági kapcsolat kiépítése és hangsúlyozzák, hogy a versaillesi szerződés az örök háború csirját rejti magában. Az orosz diplomaták meg vannak győződve róla, hogy a konferencia az incidens előtti nyugodt mederben folytatódni fog.

A magyar delegáció Genovában

Genova, április 18. A genovai magyar delegáció újabb két új taggal szaporodott. A miniszterelnök távirati utasítására ugyanis dr. Walter Emil külügyminiszteri osztálytanácsos, a közlekedésügyek tárgyalására és Gajdó László miniszteri osztálytanácsos, a kisebbségi kérdés külügyi előadója, a kisebbségi képviselők ügyének megvitatására mint szakértő referensek husvét vasárnap napján reggel Genovába utaztak. Ezzel a Genovában időző magyar kiküldöttek száma 9-re emelkedett.

Budapest, április 18. Beavatott helyről kapott információk szerint a miniszterelnök genovai tartózkodása e pillanatban nemcsak a konferencia szoros gazdasági tárgyalásaival

függ össze, hanem azzal is, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök széleskörű tárgyalásokat folytat, amelyek közül esnek a konferencia anyagán.

Már tárgyalat elsősorban a kisantant vezető köreivel, amelyekkel különböző függő kérdéseket óhajt tisztázni, nemcsak gazdasági, hanem külpolitikai természetűeket is. A miniszterelnöknek ezek a tárgyalásai a jelek szerint eredményesek lesznek.

Erre vall az, hogy a cseh sajtóiroda igen barátságos hangon emlékezik meg Bethlen István gróf miniszterelnök és Benes tárgyalásairól. Bethlen István gróf miniszterelnök tárgyalásainak az ottani politikai körök is igen nagy fontosságot tulajdonítanak.

A békeszerződések tönkreteszik a győzőket is

Az egész világ gazdasági érdekei követelik a revíziót

Budapest, ápr. 18. Egy, a magyar politikai körökkel nagyon szoros érintkezésben levő egyéniségtől, aki néhány nappal ezelőtt tért vissza külföldi utjáról, kaptuk a következő információt:

A magyar közönséggel meg kell végre értetni, hogy legyőzetésünk óta a külföldet elsősorban abból a szempontból érdekeli, hogy gazdaságilag hogyan tudunk bekapcsolódni a tönkrement Középeurópa gazdasági életébe. Franciaország a békekötésnél nyíltan arra törekedett, hogy Középeurópában olyan helyzetet teremtsen, amelynek következtében Németország fejlődése megakadjon és a németeket Középeurópa teljes gazdasági pusztulása árán is legyengítsék.

Anglia a maga részéről feltétlenül bizott abban, hogy az angol ipari termékek kellő felvételt találnak a gyarmatokon és a távoli világpiacokon. Oroszország pusztulása a bolsevizmus alatt Angliát egyik veszedelmes konkurráló ellenfelétől szabadította meg és így Angliának semmi különösebb érdekében nem állott Franciaország Középeurópát tönkretévő politikájának ellensúlyozása. Közben azonban beállott Nyugaton az eddig soha nem ismert gazdasági válság. A nyugati államokban és elsősorban Angliában árufelhalmozódás keletkezett, amelyen a tönkretett középeurópai államoknak, de magának az újonnan kreált államoknak ipari szükséglete sem tud segíteni. Középeurópanak lenne a legnagyobb importra szüksége, de rossz valutája miatt felvenni nem tud.

Anglia viszont csalódott abban a reményében, hogy áruit majd a világpiacra, vagy a gyarmatain helyezi el, mert a gyarmatok felvevő képessége csekély, legnagyobb részt annyira önállóak, hogy az angol áru felvételére kényszeríteni őket nem lehet, így pl. ma India valósággal bojkottálja az angol árut, szóval Anglia rá van utalva az orosz és középeurópai vevőkre. Anglia most már tisztán látja, hogy az örökletes békeszerződés nemcsak a legyőzötteket, hanem a győzők életét is tönkremenéssel fenyegeti. Angliában ma 2 és fél millió

munkanélküli van. A munkanélküliek óriási károkat okoznak. Tisztában vannak az angolok azzal is, hogy Jugoszlávia és Románia mai formájukban sokáig nem állhatnak fenn. Nem tartják őket kultur népeknek, amelyek konszolidált állam fenntartására képesek lennének. A volt monarchia helyén az angolok csak Magyarországgal, Ausztriával és Csehországgal számolnak. Szívesen vennék ha ezek egymáshoz közelednének, mert az angolok a monarchia helyén egy olyan formációt szeretnének létrehozni, amelyet ők látnának el áruikkal. Minden egyéb politikai momentum mellékes fontossággal bír számukra.

Legyünk tisztában azzal, hogy a mi helyzetünkkel, integritásunkkal a külföldön egyáltalában nem törődik senki. Franciaország németellenes politikáját érvényesíti egész Középeurópában és mindent ebből a szempontból néz, aminek következtében az igazságot kétféleképpen minősíti. Kis igazságoknak tekinti Magyarországot és mindent ebből a szempontból néz, aminek következtében az igazságot kétféleképpen minősíti. Kis igazságoknak tekinti Magyarországot és mindent ebből a szempontból néz, aminek következtében az igazságot kétféleképpen minősíti. Kis igazságoknak tekinti Magyarországot és mindent ebből a szempontból néz, aminek következtében az igazságot kétféleképpen minősíti.

Németországot le akarja törni és e célra még a németekre fenyegető kommun-agitációt is felhasználja, nem törődve azzal, hogy a tönk szélén álló Európa katasztrófája a győztes államokat is magával fogja rántani. A franciák csak azt látják, hogy az olcsón dolgozó német ipar nekik óriási konkurrenciát csinál. Látják, hogy bár a márka esett, a német áruk árai még sem emelkedtek. Franciaország a német jóvátételi követelések kéréseivel behajtásával Németországban nagyarányú márkaesést akar előidézni, hogy a német ipar produktivitása lehetőleg váljék és ezáltal ott is Ausztriához hasonló helyzetet teremtsen. Ha a mostan folyó genovai konferencia e téren eredményeket nem fog elérni, akkor Németország könnyen abba a helyzetbe juthat néhány hónapon belül, hogy ő is a munkabéharok zu-

hatagdba kerül és kiszámíthatatlan, hogy mennyi sikert érhet el így a bolsevista agitáció. Egyes jobboldali német politikusok kezdenek foglalkozni annak a lehetőségével, hogy Poroszországban egy átmeneti bolsevizmus tör ki, ha Franciaország eddigi esztelen politikáját abba nem hagyja.

Különbösen ha az ember a külföldön jár, azt a beyomást nyeri, hogy bár az egyes államok politikája ma még nem változott, mégis elsősorban az egész világ gazdasági érdekei lesznek azok, amelyek a tarthatatlan békefeltételeket felborítják és új helyzetet teremtenek.

Beöthy Zsolt

1848—1922

Fájdalmas csapás érte a magyar tudományos életet, amelynek európai értéket reprezentáló kiválóságai egymásután dőlnek ki. Mint Budapestről jelentik, Beöthy Zsolt egyetemi tanár, főrendiházi tag kedden este fél 8 órakor 74 éves korában elhunyt.

Beöthy Zsolt a magyar irodalomtörténetírás legkiválóbb tudósa volt, akinek alkotó tevékenysége a tudományos és irodalmi élet sok ágában ért el rendkívüli, európai értékű sikert, mint pedagógus pedig egész tanár nemzedéket nevelt Magyarországnak s ezzel a magyar kulturális életre szinte kiszámíthatatlanul mély hatással volt. 1848-ban született Budán s már fiatal korában beutazta Nyugateurópa országait, különösen Angliát és főképpen művésztörténelmi tanulmányokat végzett. 1871-ben segédfogalmazó lett a pénzügyminiszteriumban, de belső ösztönét követve, csakhamar tanári állást vállalt s 1878-ban már a magyar irodalomtörténet egyetemi magántanára lett. 1886-ban pedig nyilvános rendes professzorá neveztek ki a budapesti tudományegyetemen s a tudományos és irodalmi egyesületek egymásután választották tagjaik sorába.

Írói tehetsége rendkívül korán nyilvánított meg és regényei, elbeszélései és színes rajzai egyaránt finom elme munkái. Szépirodalmi művei közül legkiválóbbak Kálódy Béla című regénye és a Névtelenek című elbeszélés-sorozat, valamint a Ráskay Lea. Legnagyobb sikereit azonban az irodalomtörténetírás terén alkotta s mestere volt a mélyreható kritikai vizsgálódásnak és pregnáns kifejezési módnak. Kétkötetes magyar irodalomtörténeti kézikönyve a magyar irodalomtörténetírásnak valósággal kánonává lett és a szépprózáról írott kötete egyedülálló a magyar irodalomban. Esztétikai művei közül kiváló becsü a tragikumról írott műve és a színpadművészettel foglalkozó kisebb munkái, amelyek mind elsőrangú termékenyítő hatással voltak esztétikai irodalmunkra.

Beöthy Zsolt kivételes értékű tudományos munkássága mellett a legnagyobb magyar tanár volt, akit tanítványai a rajongásig szerettek s akiket ő csaknem utolsó lehelletéig a leglekedesebben oktatótt az izzó hazaszeretetre és a szép iránti tiszteletre. Az ősz tudós csak nemrégiben kezdett el betegeskedni és egyik balatoni fürdőhelyen próbálta egészségét helyreállítani, ahonnan nem sok idő előtt tért vissza Budapestre. Családjának leg gondosabb ápolása sem tudta azonban már megmenteni az életnek és kedden este csendesen elhunyt, miután már délelőtt agonizálni kezdett. A magyar nemzet egyik legnagyobb nevelője szállott vele sírba és hagyta árván katedráját, amelyről csodálatosan tiszta, szuggesztív erejű magyar beszéddel hitet és lelkesedést, tudást és nevelőképességet öntött szét tanárnemzedékek lelkébe.

— Az egyetem és a vadászati szabályrendelet. A Debreceni Tisza István Tudományegyetem jog- és államtudományi karának dékánja megkeresést intézett a tanácshoz, melyben a vadászati jogról szóló városi szabályrendeletet kéri az egyetemnek tanulmányozás céljára megküldeni. A tanács a kérelemnek készséggel lett eleget.

Kereskedőjétől kifejezetten Pyram terpentines cipókrémet kérjen.

Hírek a kerületekből

Bár nyilvános népgyűlések kormányrendelet folytán még nem tarthatók, a korteskedés és toborzás országsszerte a legnagyobb eréllyel megindult. Az egyes pártok kiváltották az ajánlasi lapokat, melyeknek aláírása gőzerővel folyik. Az ellenzéknek azon vádjával szemben, hogy az előre értesített kormánypártok az ellenzéknek orra elűl, összevásárolhatták az ajánlasi lapokat, az illetékes körök cáfolatát lapunk más helyen közöljük. Hogy ez mennyire nem a kormány, illetőleg a kormánypárt trükkje, élelken mutatja az a furcsa eset is, hogy míg János Zoltán pártja megkapta a kívánt harminc ivet, addig az ugyanazon kerületben fellépő egységes párti hivatalos jelölt, aki pedig aktív miniszter is, már nem jutott hozzá. Pótlásról sürgősen gondoskodnak.

Ezek után tartunk egy kis futólagos szemlét a debreceni és hajdumegyei választókerületek felett: hogyan állnak ma a pártok s milyen kilátással mennek bele a küzdelembe.

Debrecen I. kerületében az egységes párt hivatalos jelöltje még mindig dr. Vásáry István városi tanácsnok, kinek jelölése épen a keresztény-nemzeti irányzat hívei között meglehetősen kedvetlenséggel találkozott. A régi liberális szabadkőműves világ katonája ő, aki bár a kormány pártprogramjával lép fel és a kormány támogatását ígéri, egész politikai multja, neveltetése, gondolkodása egyenesen arra predesztinálja, hogy a törvényhozásban a Rassalféle hangos ellenzékét erősítse, ami (ha megválasztják) előbb-utóbb be is fog következni. Ha az országos központ esőkönyösen ragaszkodik a Vásáry jelöltségéhez, ezzel jelentősen megerősíti a keresztény ellenzék jelöltjének: dr. Mlotay Istvánnak az esélyeit, aki a keresztény nemzeti gondolatnak lelkes vezérharcosa, akitőlünk semmi más nem választ el, mint a királykérdésben elfoglalt túlzó legitimista álláspontja. Kettőjük közt fog eldőlni a harc, mert a függetlenségi álnévvvel próbálkozó *Abrahám* Dezső nem sok vizet zavar.

A II. kerületben az egységes párt országos központja az innen kapott *helytelen információtól meglepésztve*, eredetileg nem óhajtott jelöltet állítani, hanem a Nemzeti Polgári Párt jelöltje: *Tolnay Kornél* támogatását tervezte, mint pártja intézőbizottságának névsora és a mellette buzgólkodók nagy többsége mutatja, a zsidóságra és a szabadkőművesekre támaszkodik. A kerület egységespárti választóinak erőteljesen megnyilvánult óhajára azonban valószínű, hogy a pártközpon ettől az eredeti tervétől eláll és örömmel fogja hivatalos jelöltjéül elismerni dr. *Bessenyei* Lajost, kinek tábora napról-napra nő, mert a nemzeti alapon álló választók, kiknek nagyzöme a függetlenségi (a régi függetlenségi) párthoz tartozott, tömegesen csatlakoznak zászlójához. Itt az újmodi „függetlenségi” párt *Kiss Pál* dr.-ral kíséreltezik, akinek mint mondják, a Károlyi forradalom idején szervezt nagy érdemeit akarcják oktróbiata hívei jutalmazni, amennyiben ő volt az, aki a belügyminiszterium személyzetét annak idején szakszervezetbe tömörítette s ő mint „főbizalmi” ült a nyakukra. Pártonkívüli demokrata programmal dr. *Radó* Rezső kamarai titkár lép sorompóba, de valószínűleg hamarosan abbahagyja a teljesen kilátástalan mozgalmat épügy, mint ahogy nem hiszünk a *Gratz* Gusztáv jelöltségének a komolyságában sem. A keresztényszocialisták előreláthatólag egyöntetűen *Bessenyeit* fogják ebben a kerületben támogatni.

Igen heves küzdelemre van kilátás a III. kerületben is. Hír szerint dr. *Bernolák* Nándor népjóléti miniszter, a kerület régi képviselője, végre úgy határozott, hogy ismét fellép, természetesen az egységes párt programjával. Két komoly ellenféllel kell felvennie a küzdelmet, mert a Lengyel Zoltán mozgólódása szót sem érdemel. A keresztény ellenzék *Reitz* Jánost jelölte, de fellép *János* Zoltán is. Mindkettőjüknek számos szavazatra van kilátásuk,

de a nagytöbbség bizonyára hű marad nagynevű régi képviselőjéhez.

A megyében minden kerületben az egységes párt győzelmére van kilátás. A *nádudvari* kerületben nincs is más pártállású jelölt. A közpon jelöltje dr. *Peitri* Pál miniszteri tanácsos, de nagy tábora van dr. *Osváth* Ferenc ügyvédnek is, aki már két évvel ezelőtt is sok szavazatot kapott *Kiss* Ferencsel szemben.

Ugyanez a helyzet a *nándsi* kerületben is, ahol a régi képviselő: dr. *Hadházy* Zsigmond újra megválasztása bizonyosra vehető az ugyan-csak egységes párti *Béky* Ferencsel szemben.

A szoboszlói kerületben öt jelölt van. A kormány hivatalos jelöltje a régi képviselő: dr. *Dánér* Béla; az ő tábora a leghatalmasabb, de sok híve van *Barabás* Samu kabai lelkésznek is. Dr. *Auer* Pál újfajta függetlenségi pro-

grammal kíséreltezik, de állítólag dr. *Hortobágyi* Ernő is fellép pártonkívüli demokrata programmal, *Mezőfi* Vilmos pedig szocialista programmal, ha ugyan össze tudják szedni a megkívánt ezer-ezer ajánlót.

Böszörményben is két egységes párti jelölt áll egymással szemben és pedig ez idő szerint még körülbelől egyforma kilátással a győzelemre: a régi képviselő *Tasnády-Kovács* József és a párt hivatalos jelöltje: *Szomjas* Gusztáv. Legújabb *Kutkafalvy* Miklós is reflektál a mandátumra, de csak Dorognak egy része támogatja.

Mint látható, jelöltekben nincs hiány. A választóközönség bölcs józansága és a haza iránti aggódo szeretete isten segítségével meg fogja találni azokat, akik bizalmára a legmélőbbak.

Két tüzeset az ünnepek alatt

Husvét hétfőjén délután rohanó tűzoltókocsik éles kürtjele verte fel a Simonyi-ut békésen sétáló közönségének nyugalalmát. Az utca képe egyszerre megváltozott. Az ünneplőben parádézok ideges csoportokba verődve egymástól kérdezősködtek, majd mikor a tűzoltóság a szűk Komlóssy-utra fordult, futva igyekeztek nyomába érni. Egy kővér dada ideoda libegő szoknyájába kapaszkodó három aprósággal mit sem törődve, úgy törtetett előre, mint valami siementhali tehén.

A tűz helyéhez érve csalódottan mondogatták:

— Nem is nagy tűz, ezért nem volt érdemes idejönni.

A Komlóssy-ut 16. számú ház égett. Tulajdonosa *Benkő* János őrnagy s az egyszobakonyhás kis lakásban egy menekült erdélyi tanító, *Kiss* Lajos lakott négy tagu családjával együtt.

Kik vették észre a tüzet?

A házbeliék nem voltak otthon, amikor a tűz kitört. *Benkő* őrnagy, aki ugyanazon a telken épült villában lakik, szintén eltávozott családjával együtt. Valószínű, hogy a szomszédban játszó gyermekek vették észre, hogy a hátsó verandán füstoszlop szállt fel, mert nemsokára több gyermek ijedten kiáltott s vitte hírül a tüzet. A tűz kevéssel 6 óra előtt törhetett ki.

Az után arra járt *Mares* Géza közgyám, majd a szomszédokból átfutott *Diószeghy* őrnagy is s az után előkapott négy honvéddel hamar az oltáshoz fogtak. *Diószeghy* őrnagy kitértő munkájának köszönhető, hogy a szegény család butorai nem égtek el mind. Az őrnagy észrevette, hogy a veranda melletti ablakon már a szobába érnek a lángnyelvek s látta azt is, hogy a hirtelenében előteremtett pár vederrel az oltás lehetetlen. Ezért betörte a lakás ajtaját, embereit egymásután, sorjában felállította s a gomolygó füstben a lángtenger közepéből egymásután mentette ki az egész lakás berendezését.

A tűzoltóság balasete

A kórház telefonján hívták a tűzoltóságot s értesítették a rendőrséget, valamint a katonaságot is. A tűzoltók dr. *Roncsik* Jenő személyes vezetésével pár perc alatt a helyszínen termettek, bár a *Vár-utcai szegyenlete-en rossz kövezet miatt késeidelmet szenvedtek, amennyiben a tönklőkoacsiról az egyik kerék levált.* Rendőrség és a katonaság is csakhamar ott volt dr. *Vass* János rendőrkapitány és *Csapó* Lajos rendőrfelügyelő vezetésével. A katonaság azonnal őrizetbe vette az udvaron szétszórtan heverő butorokat.

A tűzoltóság közel egy óra hosszáig oltott, mert a vízhiány nagyon érezhető volt.

A tűz okát a másnap megtartott helyszíni szemle sem derithette fel. Gyujtogatásra senki sem gondol, hiszen senkinek sem állott volna érdekében a kis házat felgyújtani. Gondatlanságról sem lehet szó, mert a tanító fele-

sége, mielőtt elmentek volna hazulról, érzett ugyan valami pernyeszagot, de alaposan körülnézett és sehol sem vett észre semmi gyanusát. Füstöt nem látott s így nyugodtan távozott el. A helyszíni szemlén résztvevő szakértők véleménye is eltérő. Még a tűz keletkezési helyét sem sikerült megállapítaniok.

A leégett család

Szomorú husvétii ünnepe volt a szegény *Kiss* Lajos tanító családjának. A lakás, amit a lakáshivatal utalt ki számukra, korántsem volt elegendő, mert butorai egy részét, ládába csomagolt üveg és porcellán tárgyakat, valamint ágyneműfeléket is kénytelenek voltak a verandán tartani. Ez mind odaégett. A sebtében kihordott butort is nagy kár érte. Az üvegszekrény ajtaja betöredezett, az ágyak és székek egyike másika eltört. A pádláson tartották élelmiszerüket is mert kamarájuk nem volt. Lisztjük s valami 20 kiló zsir szintén a tűz martaléka lett. Összes kárak a tűz következtében körülbelől 50—60.000 korona. A háztulajdonos kára szintén tetemes, mert a tetőzet legnagyobb része leégett, de a kár egy része biztosítás útján megtérül.

A tanító családja az első éjszakát a szabad ég alatt töltötte el. A lakáshivatal ígért ugyan sürgős segítséget, de nem nagy reményük van arra, hogy kapjanak is hamarosan lakást. A leégett ház lakhatatlan, mert mindenütt beesorog az esővíz.

Felhívjuk a nemes szívű olvasókat, hogy segítsenek a kálváriát járt magyar családon s adományait juttassák el Komlóssy-ut 16. sz. alá. A leégett megérdemlik a társadalom sürgős segítségét, mert az izzig vérig *székely* tanító 19 hónapon át tartott ki Erdélyben a megszállítás alatt s mivel fizetést nem kapott, vagyonszáját kótyavetyéltte el. Végül is repadriáltatni kellett magát, sokáig vagyonban lakott s most fele holmija a tűz martaléka lett s ujból az utcára került.

Tűz a Veres utcán

Tegnap délelőtt újra mozgalmás napjuk volt a tűzoltóknak. Veres-utca 7. szám alá hívták őket, ahol egy huszfüstölő gyulladt ki. A tűz rendkívül gyorsan terjedt, a sok füstölésre szánt kolbász, hus, sonka egymásután a tűz martaléka lett. A tűzoltók megfeszített erővel dolgoztak, sikerült is a tüzet lokalizálni, de a kár ugy is nagy. A vizsgálat megindult, hogy kiderítsék, mi okozta a tüzet.

— **A sámsoni dombok bérbeadása.** A városi tanács tegnap délelőtt nyilvános haszonbérleti árverést tartott *Zöld* József tanácsnok elnöklété alatt a sámsoni gyakorlótér nevű 79 holdnyi legelőbirtok bérbeadására. Az árverés iránt nem nagy érdeklődés nyilvánult, mert az árverelő közönség egy bérlelőből és három gazdából állott. A birtok bérletéért legtöbbet ígérték *Kohn* Jeremiás és társai, akik 91 ezer korona évi bért ajánlottak meg. Az árverésen *Magoss* György tiszti főügyész és *Surgóth* Jenő gazdasági főfelügyelő voltak jelen.

Erős Gábor

műszaki-szerszám és vaskereskedés
DEBRECZEN, Miklós-utca 2. sz.
Telefon 10-64.

Háztartási cikkek, vasáruk, vasalások, gazdasági felszerelések, zsiradékok, Olajok. Villanyfelszerelési cikkek, Szerszámok és gépek, Malomberendezések.

Rutének

Genovában megint azzal az állítólagos szándékkal ültek a tanácskozási asztalhoz, hogy Európa sorsa fölött döntsenek. A békeszerződések revíziója ugyan nem szerepel a konferencia napirendjén, azonban mindenki úgy érzi, hogy ez a revízió láthatatlan vendégként ott kísért az asztal körül. Mindenesetre még érnie kell annak a beismerésnek, hogy a békeszerződések nem tudnak békét teremteni és hogy ugyanazok a békepontok sem gazdasági, sem szociális, sem nemzetiségi szempontból nem jelenthetnek gyógyulást Európa számára.

Ez alkalommal nem akarjuk a revízió egész kérdését tárgyalni, csupán egy kérdésre akarunk rámutatni, melynek az ad különleges időszerűséget, hogy ezt a kérdést emlékiratban terjesztik a konferencia elé, mely így ugyyszólván kényszerítve lesz ez ügyben való döntésre. Ez a kérdés a rutén probléma. Érdemes ezzel a problémával foglalkoznunk, mert iskolapéldáját nyújtja a békeszerződés tarthatatlanságának.

Az Erdős-Kárpátok területén élő 1 és fél milliós rutén és magyar nép eddig már négy-szer fejezte ki azt az akaratát, hogy továbbra is a magyar állam kötelékében kíván maradni. Ennek ellenére a csehek mégis otthonosan berendezkedtek ezen a vidéken és egyáltalán nem hajlandók a békeszerződés követelményeit végrehajtani. A rutén kérdésben úgy jogilag, mint emberi szempontból is, egyetlen megoldás: a népszavazás. A soproni népszavazás óta a csehek azonban óvakodnak attól, hogy erre az utra lépjenek.

Ezekre az igazságtalanságokra és a cseheknek erre az óvakodására mutat rá az az emlékirat, mely most a genovai konferencia tárgyalóasztalára kerül. A rutének az egyetlen nép Európában, mely hosszú évek után sem rendelkezik parlamentáris képvisellett, hanem egész közigazgatása még ma is a háborús állapotok idején rendszeresített alapokon nyugszik. Ez érthető is, mert ugyan miért is törődne, Benes ur a ruténnel? Mi köze neki ehhez a szegény néphez, melynek műveltségét és az irni-olvasni nem tudók százalékszámát a külföld előtt nyilván előtérbe állítja. A nép Hakuba öneki. Csupán eszközt lát benne, melynek segítségével célját jobban megközelítheti. Neki a rutén nép és a rutén föld csak arra jó, hogy utolsó fonál darabját képezze annak a hálónak, mellyel Magyarországot be akarja keríteni. A cseh Bismarck — mint ahogy ő nagyon szereti magát nevezetni — meg akarja valósítani azt a szláv gyűrűt, melyről a Moldova és a Neve melletti szlávok álmodni szoktak. Második célja, hogy a nagy szláv gyűrű segítségével ráerőszakolja a szláv akaratot a nagy antantra.

Kiváncsiak vagyunk, vajjon Róma, London és Páris engedik-e az égig nőni a szláv aspirációkat? Mert a prágai étvágy egyre nő, Genovában minden bizonnyal e kérdésről is döntenek.

A szennyvízszűrő-telep építése

Régen foglalkoztatja már úgy a szakközvegeket, mint az érdekelteket a Tócsa mellett a városból összegyűlt és elfolyt szennyvíz kezelésére szükséges szűrő-telep megépítésének ügye. A szennyvízszűrő-telep megépítésének szükségességét végre a sok huza-vona után a közgyűlés még a múlt év tavaszán kimondta, azonban a munkálatok megkezdése különböző okok folytán egész mostanig huzódott. A szennyvízszűrő-telepből azonban most már mégis csak lesz valami, mert annak megépítésére a tanács versenytárgyalást hirdetett, melyet tegnap déli 12 órakor tartott meg egy szűkebb bizottság Zöld József tanácsnok elnöklété alatt. Ezen a versenytárgyaláson bontották fel a telep megépítésére beérkezett zárt ajánlatokat.

Magára a telep megépítésére egyetlen egy ajánlat érkezett be. Balogh Kálmán mérnök, gróf Keglevich György és Bereghy Kornél dr. ajánlata ez, míg a telepen létesítendő őrház,

lakatos, asztalos, mázolásai és üvegezési munkálatokra Bálint József és Szabó Imre vállalkozók adták be ajánlatukat.

A telep létesítésére vonatkozó ajánlatban az ajánlattevők a telep mellett elterülő birtokok bérbeadására tesznek ajánlatot, s az I—II—III. sz. birtokért holdankint 1922—28 50 kg. búzát, 1928—47-ig 110 kg. búzát, 1947—72-ig pedig 140 kg. búzát ajánlanak meg. A IV. számú birtokért 1922—28-ig 100 kg. búzát, 1928—47-ig 110 kg., 1947—72-ig 140 kg. búzát ajánlanak meg. Az ajánlattevők kötelezik magukat, hogy a telep létesítését lehetőleg debreceni, de mindenesetre magyarországi munkásokkal építtetik meg és az építkezéseknél lehetőleg magyarországi ipari készítményeket, — gépeket használnak. Az ajánlatot Balogh Kálmán és társa üzemtervvel is ellátták.

Az építendő őrház lakatos, asztalos, mázoló és üvegezési munkálataira beadott ajánlat szerint 132,792 koronáért végeznék el Bálint és társa a munkálatokat. Ajánlatukat azonban csak 14 napig tartják.

A bizottság megállapította, hogy a beérkezett ajánlatok szabályszerűen felszerelve szabályszerű időben adták be. Ennélfogva a tárgyalásról jegyzőkönyvet vettek fel és azt a beadott ajánlatokkal, valamint a mellékelt üzemtervezettel együtt beadta a bizottság a tanácsnak, mely közelesem tárgyalás alá veszi az ügyet.

NAPIREND

Szerda 1922 április 19

Prot.: Kocsárd. Kath.: Timor.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 8-tól esti 8-ig.

Kollégiumi könyvtár délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig.

Csokonai színház este fél 8 órai kezdettel „Ártatlan Zsuzsi”, operett. C) bérletben.

Intim kabaré, előadás fél 9 ó.

Modern kabaré, előadás háromnegyed 9 ó.

A Debreceni Munkás Testvér Egyesület vezetőségi ülése este 8 órakor a Munkás-Otthonban.

Szakácsnők sztrájkja a belgyógyászati klinikán

Különös sztrájk készült tegnapelőtt Debrecenben. A volt városi közpórházban elhelyezett egyetemi klinikán a konyhaszemélyzet sztrájkba akart lépni s szakácsnők azon a ponton voltak, hogy beszüntették a munkát. Ennek következtében pedig a betegek élelem, ellátás nélkül maradtak volna. A lelkiismeretlen izgatók által sugalmazott sztrájk azonban meghusult s így a klinikán elhelyezett súlyos betegek élelmezése körül semmi fennakadás nem volt.

A sztrájk előzményének története az, hogy a klinikán alkalmazott szakácsnők, akiket rendszeres cselédkönyvvel fogadtak fel, azzal a követeléssel állottak a gondnok elé, hogy ugyanolyan elbánásban s ellátásban részesüljenek, mint az ápolónők és különféle kedvezményeket kívántak. A gondnokság hosszas és alapos megfontolás után kivánságukat elutasította, mivel teljesítésük lehetetlen volt. Erre négy szakácsnő, névszerint Hannák Mihályné, Csontos Imréné, Varga Mária és Horváth Jánosné bujtogatni kezdték a többieket, hogy szüntessék be a munkát s lépjenek sztrájkba, hagyják abba a főzést s ehelyett vonuljanak ki az utcára.

Azt gondolták ugyanis, hogy a gondnok-ságot terrorizálni lehet, mert ha látni fogják, hogy a betegeknek este már nem lesz vacsora, kényszerhelyzetekben teljesítik követeléseiket. Azonban rosszul számítottak, mert a rendőrség idejekorán tudomást szerzett mozgalmukról, a négy bujtogató asszonyt letartóztatta s az eljárást megindította ellenük. Így a szakácsnők sztrájkja meghusult.

NAPI HIREK

— Nagy Zsigmond dr. meghalt. Debrecen kulturális életét súlyos csapás érte. Nagy Zsigmond dr., a ref. kollégium ny. tanára tegnap este 8 órakor szívszélhűdés következtében hirtelen elhunyt. Az ősz tudós egy emberöltőn át volt kiváló tanára a református kollégiumnak s tántoríthatatlan magyar érzése, puritánsága és nevelői jósága általános becsültté és tiszteltté tették nevét, tanítványai pedig megkülönböztetetten szerették. Nyelvtudása imponálóan gazdag volt s finom költői érzékkel volt megáldva: hollandus, német angol és latin műfordításai a legkiválóbbak közé tartoznak a magyar irodalomban. Nemrég vonult nyugalomba, de még most is fáradhatatlanul dolgozott. Schiller Harangjának kitűnő fordítása és Horatius költeményeinek egyenértékű átültetése a közelmúltban kerültek ki költői tolla alól s utolsó órájig dolgozott: egy nagyobb német munka fordítása közben ütötte ki kezéből a tollat a kérelhetetlen halál. A „Hajdúföld” kiváló külső munkatársát gyászolja az elhunyt tudósban, akinek hirtelen halálával Debrecen egy tiszta fejű tudóssal és tiszta szívű emberrel lett szegényebb s a gyászban mindenki igaz résztvétellel osztozik, akit művészetének értékeivel és lelke jóságával gazdagított.

— A megyei főügyész Budapestén. Czegledy Mihály dr. vármegyei tisztii főügyész a napokban hivatalos ügyekben Budapestre utazott és hivatalos utjáról csak holnap, csütörtökön fog vissza érkezni.

— A Testnevelési Tanács április 23-án, vasárnap délelőtt a Csokonai-színházban tartandó sport-matinéjára a még el nem adott II. emeleti páholy, erkély ülő és állóhely, diák-hely, karzat ülő és állóhely jegyek a Méliusz könyvkereskedésben kaphatók. A páholy és földszinti jegyeket az összes nőegyletek árusítják. Helyárak: Földszinti és I. em. családi páholy 300, földszinti páholy 250, I. em. páholy 220, II. em. páholy 150, I. r. támlásszék 80, II. r. támlásszék 60, III. r. támlásszék 40, erkély ülő 25, álló 15, diákjegy 10, karzat ülő 14, álló 10 korona. Az esetleg visszahozott páholy és földszinti jegyek április 21-étől kezdve a Méliuszban kaphatók.

— A világitási vállalati munkások bérmozgalma. Debrecen város világitási bizottsága ma délután 4 órakor Vargha Elemér dr., tb. főjegyző elnöklété alatt ülést tart. Az ülésen a világitási vállalat alkalmazottai által benyújtott kérelmet veszik tárgyalás alá. A világitási vállalat munkásai tudvalevőleg nem vetik figyelembe, hogy a tanács részükre 25 és 30 %-os fizetésjavítást szavazott meg, hanem, mint a Hajdúföld megírta, sztrájkyszerű mozgalmat kezdeményeztek. A munkások a tárgyalások során a tanács megbizottaival arra a megállapodásra jutottak, hogy úgy az órabérek, mint a korpótléknak 50 %-os felemelését fogják kérni. A kérelmet tegnap a munkások beadták a tanácsnak s azt ma veszi első tárgyalás alá a világitási bizottság.

— Elhunyt kerületi főkapitány. Dr. Green Nándor szombathelyi kerületi főkapitány tegnap délelőtt hivatali helyiségében hirtelen rosszul lett s pár perc múlva kiszenvedett. Halálát szívszélhűdés okozta. Temetésén a debreceni kerület részéről dr. Ferenczy Tibor rendőrfőtanácsos vesz részt.

— Megkerült a borjú gazdája. Mint nemrég megírtuk, a városi tanács előtt kérdésessé vált, hogy vajon ki annak a borjunak tulajdonosa, mely a nemzeti hadsereg bevonulása-kor a hadsereg megvédésére adódott. A tanács kutató érdeklődésére kiderült, hogy a borjut a Török pezsgógyár adta a nemzeti hadsereg megvédésére. Érte a tulajdonosok nem kívánnak semmit, mert azt ajándékképpen adták a nemzeti hadsereg megvédésére, annak a várvavárt óhajnak megvalósulása alkalmából, hogy az oláhok sok rablás után végre kivonultak.

Vértesy Testvérek

gépjavitó műhely, autó garázs
HATVAN-UTCA 53. SZÁM
Telefon interurbán

Mindennemű gépjavitást, vaseszterga munkát, Autogénhegesztést, Magánjáró gépalakítást, Malomfelszerelést vállal. Bérautók minden időben megrendelhetők

Zsigmond Sándor tragikus halála. Tegnap reggelre a Piac-utca 26. számú ház IV. emeletén lakó Zsigmond Sándor ny. református esperest halva találták. A halál oka gázmérgezés, hogy aztán a véletlenség, avagy öngyilkosság áldozata lett az agg pap, ezt még mind a tegnapi estig nem lehetett megállapítani. A szerencsétlen véget ért esperes valamikor a megüresedett tiszántuli református püspökség egyik legkomolyabb jelöltje volt. Azonban a sors ellene játszott és a püspöki talárt nem nyerhette el. Ez annyira elkésztette az akkor még férfi kora javán álló esperest, hogy ott hagyta a szoboszlói paróchiát, Debrecenbe jött és itt előbb egy biztosító-intézetnél, később pedig a városnál vállalt napidíjas állást. Tegnap aztán a 76 éves papot lakásán halva találták, a gázcsap pedig nyitva volt s kétségtelen, hogy a kitóduló gáz ölte meg a szerencsétlen öreg embert. Hogy öngyilkosságról, avagy szerencsétlenségről van-e szó, azt a rendőrségi nyomozás van hivatva földeríteni. A tragikus véget ért Zsigmond Sándort holnap temetik.

Haza Oroszországba. A belügyminiszter körtávirat útján elrendelte, hogy a törvényhatóságok első tisztviselői a hazautazni kívánkozó hadifoglyok számát a belügyminiszteriummal közölik. A rendelet alapján Hajdu vármegye alispáni hivatalában a jelentés ezekről már elkészült. Hajdu vármegye területéről összesen 6 orosz fogoly szeretne hazájába visszautazni. Ezek közül jelenleg négy Hajdusoboszlón, egy Balmazújvároson és egy Hajdúböszörményben lakik.

Rendelet a cserebogár irtásáról. A mező- és kertgazdaságnak kiszámíthatatlan károkat okoznak a cserebogarak, melyek nemcsak a gyümölcsfák termését és növekedését fenyegetik, hanem lárváik a pajorok mindennemű gazdasági növényt megtámadnak és elpusztíthatnak. Ezért a földművelésügyi miniszter a mezőrendőri törvény alapján a folyó évre vonatkozólag is részletes utasítást bocsájtott ki valamennyi törvényhatósághoz. A rendelet szerint minden birtokos a hatóság útján közzéteendő utmutatás szerint minden birtokos a hatóság útján közzéteendő utmutatás szerint a cserebogarakat és pajorokat köteles lesz a leghatékonyabban irtani. Közterületeken az irtást a községi hatóság fogantatja. Az irtás elmulasztása érzékeny pénzbüntetést von maga után. Ha a cserebogarak vagy a pajorok nagyobb tömegben mutatkoznak, a törvényhatóság első tisztviselője köteles a földművelésügyi miniszterhez jelentést tenni.

Sertésbiztosítás. A köztenyésztésre szolgáló apaállatoknak betegség vagy baleset folytán elhullás vagy kényszervágás okozta károk elleni biztosításához nagy állattenyésztési és állategészségügyi érdekek fűződnek. Ennek tudatában adta ki a m. kir. földművelésügyi minisztérium a m. kir. belügyminiszteriummal egyetértéssel a rendeletet, mely az apaállatok, főleg tenyészbikák biztosítását szabályozza. Eddig a Magyar Kölesdönös Állatbiztosító Társaság, mint szövetkezettél, Budapest, IV. Papnövelde-u. 10. sz., mely az apaállatok biztosítását régóta nagy gondossággal kezeli, csak bikák és ménék voltak biztosíthatók. Ezen szövetkezet legújabbán, hogy az összes köztenyésztésre használt apaállatok közérdekű biztosítása egyöntetűen és a gazdasági célnak legmegfelelőbbben érvényesüljön, általános óhajra a bikák és a ménék biztosításával együttesen a köztenyésztésre szolgáló sertés-kanok biztosítását is felvette munkakörébe. Ezzel megtörtént az első lépés a gazdaközönség által oly régen sürgetett sertésbiztosításhoz.

Belőrés a Csapó-utcán. Az elmúlt éjjel betörés történt a Csapó-utcán 99. szám alatt, ahol Pancsu Sándor cipőfelsőrészkesztő üzlete van. Az üzlet redőryét, amit a tulajdonos gondosan bezárt, álkulccsal nyitotta ki a betörő s az üzletbe behatolva, onnan több mint 50 ezer koronát érő bőrt, cipőfelsőrészt lopott el. A rendőrség a betörőt keresi.

A vén csavargó halála. Régi jellegzetes alakja a debreceni utcáknak az öreg Szabó Sándor, aki folyton az utcákat járta, munkát keresve, de legtöbbször munkanélkül csavargott össze-vissza. Tegnap délelőtt hirtelen összeesett az utcán s meghalt. Holttestét beszállították a klinikai hullaházba. Az ügyesség a temetési engedélyt megadta.

Telmányi Emil világhírű hegedűművész egyetlen hangversenye folyó hó 25-én lesz a zenedében. Jegyek előjegyezhetők Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében.

Husfűstölés pontosan és kifogástalanul Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

A Sakk-kör tavaszi háziversenye

A debreceni Sakkkörben a háborus idők dermedtsége után igen mozgalmas élet uralkodik, amiben nagyrésze van a Sakkör agilis és áldozatrakész vezetőségének. Amíg a háboru alatt alig 2-3 verseny volt Debrecenben, addig most szinte egymást követik az érdekesebbnél érdekesebb s erősebbnél erősebb sakkversenyek s egy egészen új, fiatal, tehetséges sakköző gárda fejlődött ki.

A sakkversenyt lassankint a közönség minden rétege érdeklődéssel kíséri. Most, április végén ismét nagyszabású sakkverseny lesz Debrecenben, amikor is a Sakkör rendezi meg háziversenyét. A háziverseny előmérkőzése lesz a bajnok versenyek, de egyúttal a kezdőknek és haladóknak is alkalmuk lesz erejük összemérésére.

A versenyszabályokból itt közöljük a fontosabb és általános érdekű részt:

„A háziverseny az Angol-királynő külön termében fog lefolyni április 23-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel. Résztvehetnek a Sakkkör tagjain kívül a versenyvezetőség engedélyével vendégek is.

A verseny erő szerinti csoportosítása naponként délután 5-9-ig folyik. A versenyvezetőség tagjai: Dr. Hausner Ignác elnök, Kulcsár Kálmán titkár, dr. Kocsis Sándor, Torma Sámuel, Kallós Gábor. Díjak: értékes sakk-könyvek, sakk folyóiratok stb. Itt említtük meg, hogy a debreceni Sakk-Kör folyó hó 23-án, vasárnap délelőtt 11 órakor az Angol Királynő külön termében tartja meg évi rendes közgyűlését. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés (számvizsgálók jelentése). 4. A tisztikar és választmány tagjainak megválasztása. 5. Az 1922. évi költségelőirányzat megállapítása. 6. Esetleges indítványok.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgósínházak közleményei:

Ártatlan Zsuzsi a Csokonai színházban. Szerdán C bérletben nyitja fel a színház a nagysikerű **ártatlan Zsuzsi** operettét. Helvey F., Nádosy, Heltay, Szigeti, Virágháti, Unger, Árkossy fellépése ismét feledhetetlen estét szerez a közönségnek.

Halálra neveli magát, ha megnézi a Téves kapcsolásban „Ó!”.

Szenzáció számba menő műsora lesz csütörtökön az Apollónak, bemutatásra kerül Leoncavallo Bajazzó című drámája öt felvonásban és a Nők barátja című amerikai dráma 6 felvonásban. Jegyelővétel.

Houdini III. befejező rész, amerikai kalandor történet hat felvonásban és Sennor Barada egy karriére története 7 felvonásban ma utoljára az Apollóban.

Meg ne nézze „Ó!” a Téves kapcsolásban, mert nevető görcsöt kap.

Trón és szerelem. Katalin cárnő regénye történelmi filmjáték 7 felvonásban, a régi, boldog Magyarország cári életét hozza szeméink elé. **Reinhold Schunzel** és **Lucia Höfling** híres német film-művészek főszereplésével. Továbbá **Bugorn szerencsét próbál** rendkívül kacagtató vigjáték megy az Urániában. Előadások 5, 7 és 9 órakor szerdától péntekig.

Ha nevetni, jól mulatni akar, akkor okvetlen nézze meg a **Téves kapcsolást.** „Ó” főszereplésével. Minden eddig látott burleszknél mulatságosabb, telt a legbámulatosabb attrakciókkal, trükkkel, a nálunk látott **Holdkor** című burleszket is felülmulja. Előadások 5, 7, és 9, szerdától szombatig az Urániában.

Bigorno és „Ó” versenye az Urániában.

SPORT

oo

A Diósgyőri Vasgyári Torna Kör Debrecenben. Ünnepeket két napján a Diósgyőri Vasgyári T. K. szerepelt Debrecenben mérsékelt sikerrel. Első nap a Vasutasokkal játszott s győzött is 4:2 arányban, de husvét hétfőjén a DKASE csapatával már eldöntetlen eredménnyel kellett beérnie. A diósgyőriek csapata némi csalódást okozott; a közvellen védelem és a csatásor meglehetősen biztosan mozgott, de a halvesor gyenge. Összjátékuk jó, szépen kombinálnak s nem maradnak adósok a lövéssel sem. Egyénileg Postiner hátvéd, Lang, Presovszky csatárok s Klemenik half emelkedett ki, de jó volt Szegenyák kapus is. A debreceni csapatok közül a Vasutasok gyengén szerepeltek és csak helyenként állták meg helyüket, míg a DKASE csak a második félidőben kapott lábra.

Vasárnap. Diósgyőri VTK—Debreceni Vasutas 4:2 (2:0) Ügetőteri pálya, 2500 néző, bíró Káldy Zsigmond. A Vasutasok újait Szolárszky I. tizenegyesből és Janó rugták. DKASE II—DVSC II. 2:1. Bíró Szabó Kálmán.

Hétfő. Diósgyőri VTK—DKASE 1:1 (1:0) Ügetőteri pálya, 3500 néző, bíró Balogh Imre. A DKASE kiegyenlítő gólját Mertin rugta. DMTK—DVSC 4:0 (1:0) Bíró Nagy Dániel. Gólhősök Molnár és Kerekes.

Vidéki mérkőzések. Sátoraljai helyi ESC—DTE 3:3 (2:1) A mérkőzésen a tizenegyes büntetőrúgások egymást érték. Mindkét csapatból 1-1 játékos kiállítva.

Fővárosi eredmények. Küzdelem a serlegért. Husvét kettős ünnepén az MTK, FTC s a dan Aarhus serlegmérkőzést játszott. Részletes eredmények: MTK—FTC 2:1. MTK—Aarhus 6:2. FTC—Aarhus 4:1. Győztes az MTK 4, második az FTC 2, utolsó a dan csapat 0 ponttal.

Az UTE Svédországban. Az UTE szép sikerrel szerepelt Svédországban. Az Öryryte csapatát 2:1 arányban legyőzte, míg a Gács csapatával 1:1 arányban eldöntetlenül mérkőzött.

A Törekvés Lengyelországban. A Törekvés Lengyelország bajnokcsapatát, a Krakoriát 3:1 arányban legyőzte.

A III. ker. TVE Bécsben. A III. ker. husvét kettős ünnepén Bécsben a Rapiddal játszott. Első nap 4:3 arányban vereséget szenvedett, hétfőn 2:2 arányban végződött a revánsmérkőzés.

A legjobb vidéki birkozók. A husvét ünnepnek alatt folyt le Budapesten a vidéki birkozó bajnokságért vívott küzdelem. A debreceni egyesületek közül egyedül a szimpatikus DMTE birkozója, György Mihály tudott egy második helyet biztosítani, a NyTVE egy első és egy harmadik helyet vitt. Eredmények: Légsúly: 1. Vésely (Kaposvár), 2. György (Debrecen), 3. Schrankó (Szolnok). Pehelysúly: 1. Valliner (Gyöngyös), 2. Polgár (Miskolc), 3. Bók (Kaposvár). Könnyűsúly: 1. Kiss (Nyíregyháza), 2. Györfly (Kaposvár), 3. Toldi (Nyíregyháza). Kis középsúly: 1. Nemes (Pécs), 2. Nagy Sándor (Cegléd), 3. Csanádi (Szeged). Nagy középsúly: 1. Zemkó (Szeged), 2. Nagy Béla (Cegléd), 3. Szaraz (Cegléd).

Férfi- fiu, és gyermekruhát

tartós és divatos kivitelben nagy választékban a legolcsóbban vásárolhat

Gerő Ernőnél

Debreczen, Piac-utca 69. sz. alatt

(Közvetlen az Ullmann fűszerüzlete mellett.) :: **A cégre tessék ügyelni!**

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Részv.-T.

Készít minden a sokszorosító iparba tartozó munkát, ugymint könyveket, folyóiratokat, rovatos íveket, falragaszokat, levélpapírokat, borítékokat, gyászlapokat, eljegyzési és esküvői értesítéseket, névjegyeket, bál meghívókat.

Debreczen, Piacz-u. 59. sz.

A tőzsde

Magyar korona: 62.

Az ünnepi hangulat kevéssel a tőzsde nyitása után barátságos és bizakodó irányzatot váltotta fel. A tőzsdei vége felé az árfolyamok erősen ellanyhultak.

Budapesti zárlat

Magyar hitel 1890, Osztrák hitel 745, Angol-Magyar 850, Leszámitoló bank 875, Magyar-Olasz 800, Jelz hitelbank 258, Hazai bank 604, Salgó 7200, Rímamurányi 3180, Közti 870, Déli vasút 1950, Államvasút 7700, Keresk. bank 7000, Általános takarékpénztár 1140, Pesti hazai 21400, Borsod-miskolci 2650, Concordia 2360, Budapesti gőz. 5675, Gízella, 2400, Magyarország 2650, Viktória 7600, Beocsini 6725, Kohó 7050, Általános községi 12500, Urikányi 6950, Adria 8000, Atlantic 2500, Levante 7550, Trust 1950, Ganz-Danubius 41800, Ganz villamos 6950, Lipták 470, Magy. acél 2850, Schlick 960, Werner 505, Brassói 3975, Izzó 5450, Spódium 2370, Hazai faterm. 1725, Klotild 3000, Erdő 770, Nasic 19300, Neuschl. Licht. 410, Orsz. fa 910, Telefon 3950.

Valuták

A valutapiac az alacsonyabb zürichi jegyzés ellenére lánghán indult, később azonban a nyugatiak, élükön a dollárral jelentősen megszilárdultak. 16 pontot nyert míg a márka 2 ponttal morzsolódott le. — Az osztrák korona kezdetben barátságos volt, később visszatért a nyitási nivóra és ezen zárult.

Napoleon 2985—3015, Angol font 3600 3650, Dollár 783—93, Francia frank 7475—7525, Márka 275—285, Lira 42.75—43.25, Osztrák kor. 9.75—10.25, Rubel 54.50—55.50, Lei 588—98, Szokol 1638 18, Svájci frank 15550—15680, Korona dinár 985—95, Lengyel marka 20.50. 21.50

Devizák

A devizapiac nyitáskor tartott zárlatkor azonban igen megelégnék. Amsterdam 297—2, Koppenhága 162.00, —167.00, Krisztiania 145.00 149.00, London 3535—3585, Berlin 268.25—278.25, Milánó 43.50—44.00, Páris 73.25—73.75, Prága 1610—1630—, Stockholm 201.00—206.00—, Sváje 153.25—154.25, Bécs 10—11.00, Zágráb 247.50—257.50, Newyork 788.00—98.00, Varsó 21.00—22.00.

Zürichi zárlat

Berlin 175.00 Holland 195—, Newyork 514, London 2271, Páris 4725, Milánó 2810, Brüsszel —, Prága 1035.00, Budapest 62—, Zágráb 165.00, Bukarest —, Varsó 14, Bécs 6.60, Osztrák lebeljegzett 7.50

Utőtőzsde

Az értékpapíri piac esendes és üzletellen. A prolongáció simán ment végbe. — Államvasút 7725, Salgó 7150, Déli vasút 1960.

A valutapiacra a nyugatiak szíriárdak voltak. Az utódállamok valutái közül a dinár iránt volt érdeklődés.

A nemesfém-piacon az ezüst korona 55, forint 146, 5 koronás 286.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén a kenyérmagvak kivételével az irányzat kissé esendesebb volt.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 3100—, fehérmegyei 3100—3150, pestmegyei 3100—3150, rozs 2200—2100, takarmány árpa 2350—2450, sörárpa 2500 600, köles 2700—2900, zab 2425—2475, tengeri 2900—30.0, repce 44—46, Korpa 1650—1675.

Sertésjele ntés

Szabad. vásári maradvány 1151 sertés és 4 malac. Erkezett 148 sertés. Eladott 160 sertés.

Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 125—43, könnyű 110—25.

Dollárt, ARANY, EZÜST
pénzt, mas idegen
penzi legdrágab-
ban vesz

Simon Bankiroda DEBRECZEN
Kossuth-u. 11
Idegen hifizetések legolcsóbban. T. 903.

KERESKEDELMI
és gyógyszerészeti dobozokat és
papírzsákokat jutányosan készít

Szentpétery Miklós könyvkötő
Széchenyi-utca 8. szám.

Apró hirdetések

Butorok

nagy választékban. Hálószobák, ebédlők, plüssdiványok legolcsóbban beszerezhetők Simonffy-utca 6. szám. Tejpiaccsal szemben, második butortúzet.

Eladó

nj ebédlő és háló szobabutorok. Ertekezhetni Bethlen u. 39. Bőőr Ferenc. E.

Eladó

vasbetétes koncert zongora és egy vaskonyha dupla sütővel. Ertekezni lehet a Gambriusban.

Butorozo t

szobát keres egy magános ur ember lehetőleg a Fő térhez közel, takarítással. Cím a kiadóban.

Forgács István
művészi
Bádogos-u.

Gyermekszék

szétnyitható, jó karban, megvételre kerestetik. Cím Vörösmarty utca 8

Háló, ebédlők,

konyha berendezések mindenféle butorok legolcsóbban beszerezhetők vidékre ingyen csemagolás Simonffy-utca 2—c) butortúzet.

Széchenyi

gőz és kádifürdő (volt Tegledi) nagyalomással szemben, állandóan nyitva.

Vasabroncs

kiseb vagy nagyobb mennyiségben kapható Piacz-utca 59. sz.

Hímzés

és mindennemű női fehérnemű varrás jutányosan elvállaltatik Erzsébet-utca 79. szám.

FAZEKAS
előnyomda és kézi
munka üzlete
Szent Anna-u. 6. szám.

Debreczeni Gardák

Bankja részvénytársaság, Kossuth utcán mint a Budapesti Magyar Olasz Bank részvénytársaság affiliált intézete kölcsönöket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad, a betétek után magas kamatot ad. Ertekezhetni a debreczeni pénzügyi és idegen pénzeket vásárol és elad. Külföldi kifizetéseket és megbízásokat elfogad. — Külföldre és megszállott területre szóló átutalásokat gyorsan eszközöl. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbeadás (safe deposit) páncéltrekezeseket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésére áll.

Belyegzőgyár
és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1355.

Alkalmi csokrok, virágkosarak,
gyász- és művész-koszorúk,
jutányos árban és elsőrangú kiállításban készít a

Mimóza virágüzlet.
Kossuth-utca 11.

Beliczay kalapos
Férfi és női kalapokat elvállaltok javítani és festeni
Piac-u. 38.
Hátul az udvarban.

Husvéri tojások, csokoládé nyulak, barátságos a legszebb kiállításban kaphatók

BÓDOGH LASZLÓ
cukrásznapl Piac-u. 9. sz. Bika mellett.
Reggeli és uzsonna kávé tejszínhabbal és tejszínhabos gesztenye pire állandóan kaphatók.

Löblé H. ecetgyár.
Debreczen,
Szalkai-utca 5. sz.
Vegyztiszta szeszecet gyártása.

DARABOS MÉSZ,
oltott mész, cement, tégl, eserép, fedéllemez, száraz tűzifa, azonnali szállításra legolcsóbb napi áron beszerezhető

KÖNYVES TÓTH MIKLÓSNÁL
Hadházi-ut 16. szám. Az Aradterti paplak mellett
Telefon 11-35.

Könyvkötéseket
bőrtárcák javítását jutányosan készíti
Szentpétery Miklós
könyvkötő, Széchenyi-utca 8.

Kis ház
jókarban, 950 négyszögöl telekkel konyhakertnek kiválóan alkalmas fekete agyagföld Nemes-utca 7. szám (Tócós kert.)
eladó.
Ertekezhetni a „HAJDUFÖLD“ szerkesztőségében délután 6 óra-
kor Piacz-utca 59. szám alatt.

Husvéri Parfümök és Ajándékok
Parfüm, Fésű, Manikür kazetták, Szappanok és mindenféle piperecikkek legolcsóbban szerezhetők be a

Korzó Droguerriában Piacz-utca 42.
TELEFON 14-80

Női kalapokat
legszebben, leggyorsabban a
„TURUL“ Fest, Vasai és Alakit. :
PIACZ-UTCZA 32. SZÁM

Molykár
ellenyári megóvásra mindenféle szőrme és téli ruhákat felelősség mellett buraktároznak

Köváry és Altmann
szűcsök, Piacz 42. sz. Ugyanott kész árúk kaphatók.

NŐI KALAPOKAT a
legolcsóbb
és legszebb kivitelben kaphatja
SCHIMMER MÓRNÉ
kalapüzletében DEBRECZEN (Nagytemplommal szemben.)
PIACZ-U. 2. SZ.

Gazdák figyelmébe!
Legjobbnak elismert csepeli egyes ekék, könnyű kettős ekék, boronák, amerikai rendszerű lókapák, szénagyűjtők, vetőgépek, repavágók, tengeri morzsolók, derák k marokrakó aratógépek gépalkatrészek és minden egyéb gazdasági eszköz nagy választékban

Ráhmer Sándornál
Debreczen, Piacz-u. 43.
Telefon 962.
Ugyanott
NEUSCHLOSZ-LICHTIG Repülőgépgyár és Faipar R.-T. vezérképviselője Hajdu, Szabolcs, Szatmár és Bereg vármegyék részére.

Nehéz az élet,
jó ruhába járni gondot ad, olcsón beszerezni tessék **VÉGHEZ** menni, hol **kevesebb használt** finom férfi ruhák állandóan kaphatók.
Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

Mindenféle ócska vasat bármely mennyiségben a legnagyobb árban megvesz
Steiner, Eötvös-u. 110.

Élesdi mész
darabos és oltott
ASBESTPALA
békébeli minőségben, portlandcement, kátránypapír, karcagi és szovati eserép nagyban és kicsinybeni legolcsóbb beszerzési forrása

SINGER LAJOS
Hatvan-u. 71. sz. (Kisállomásnál.)

Aranyért, Ezüstért
budapesti magas árakat fizetek
Kramer Simonffy
utca 17.

Gazdasági VAS ÁRUH, takarékpénztárak és bu torvasalások, lemezdedények beszerezhetők :
Bakos István vas-kereskedésében. Csapó-utca 88. sz.

Dávidházy Kálmán
könyvkötészet és dobozgyár r.-i.
DEBRECZEN, Fűvészkert-u. 9.
Alapított 1851.
Elsőrangumunka, jutányos árak